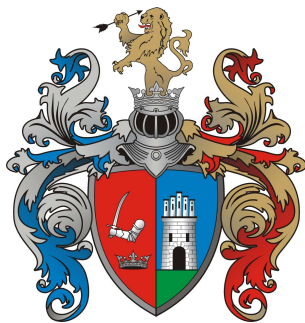




**HAJDÚHADHÁZ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA  
SZOCIÁLIS, CSALÁDVÉDELMI ÉS  
EGÉSZSÉGÜGYI BIZOTTSÁGÁNAK  
ELNÖKÉTŐL  
4242 HAJDÚHADHÁZ, BOCSKAI TÉR 1.  
TELEFON: 384-103, TELEFAX: 384-295**

---

**Előterjesztés  
Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének  
2013. május 30-án tartandó ülésére**

**Tárgy:** Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

**Tisztelt Képviselő-testület!**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény ( a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. Rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalommal – átfogó értékelést kell készítenie. Az értékelést -a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére.

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés elkészült.

**Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést szíveskedjen elfogadni!**

**Határozati javaslat:**

...../2013. (V.30.) HÖ. számú határozat

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete **Hajdúhadház Város Önkormányzata 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés-t (1. számú melléklet)** - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján – elfogadja.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy az értékelést küldje meg a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához.

**Határidő:** azonnal

**Felelős:** Csáfordi Dénes polgármester

Hajdúhadház, 2013. május 22.

Tisztelettel:

Antal Ferenc  
SZCSEB elnöke

Az előterjesztést összeállította:

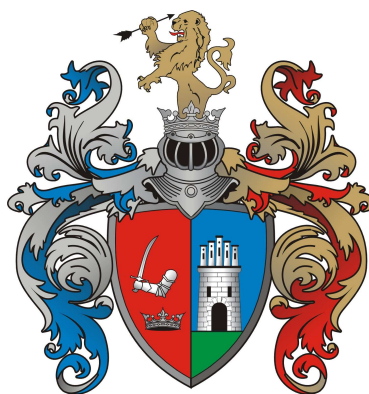
Dr. Tóth Judit  
jogi referens

## **Átfogó értékelés**

**Hajdúhadház Város Önkormányzata**

**2012. évi**

**gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról**



## **Hajdúhadház Város Önkormányzata**

### **2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés**

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2012. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény ( a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékeltében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

#### **1. Hajdúhadház Város demográfiai mutatói**

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 13258 fő volt, mely csak minimális mértékben magasabb, mint 2011. évben. A városban 6726 nő és 6532 férfi él.

**A 0-18 éves gyermekek száma 3850 fő**, melyből 1974 fiú, 1876 lány. Látható, hogy a teljes lakosság 29 %-a kiskorú. A 0-18 éves korosztályt tovább bontva megállapítható, hogy 0-3 évesek száma 744 fő, a 4-14 évesek száma 2236 fő, a 15-18 évesek száma 870 fő.  
A 19 és 62 év közötti aktív korúak száma 7803 fő, a 62 éven felüliek száma 1605 fő.

| <b>Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint<br/>2012. évben</b> |              |             |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|-----------------|
| <b>Életkor</b>                                                                       | <b>Férfi</b> | <b>Nő</b>   | <b>Összesen</b> |
| <b>0 -3</b>                                                                          | 371          | 373         | 744             |
| <b>4 - 14</b>                                                                        | 1164         | 1072        | 2236            |
| <b>15 -18</b>                                                                        | 439          | 431         | 870             |
| <b>19 -62</b>                                                                        | 3988         | 3815        | 7803            |
| <b>62-</b>                                                                           | 570          | 1035        | 1605            |
| <b>Összesen</b>                                                                      | <b>6532</b>  | <b>6726</b> | <b>13258</b>    |

#### **2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások biztosítása**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

## **Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Jegyzője a 2012. évben 1067 család 2997 gyermeke vonatkozásában állapította meg – a Gyvt. 19. §-a szerinti - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot.

A 2012. évben 3009 fő volt az ellátást kérők száma, melyből 13 kérelemet kellett elutasítani a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár túllépése miatt.

A támogatásban részesítettek havi átlagos száma 249 fő volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre felhasznált összeg 2012. évben 34.255.000,- Ft volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek közül 9 gyermek tartósan beteg, fogyatékos. Az érintett családok 49 %-ában nevelkedik 3 vagy annál több gyermek. Összesen 136 egyedülálló szülő gyermeke részesül az ellátásban.

Az ellátásban részesülő gyermekek és a 0-18 éves gyermekek (3850 fő) számát vizsgálva megállapítható, hogy Hajdúhadházon a 0-18 éves gyermekek 78%-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére, ingyenes tankönyvre. A Gyvt. 20/A. §. §-ának 2012. szeptember 30-ig hatályos rendelkezései szerint a gyermek évente két alkalommal augusztusban és novemberben 5.800,-Ft/gyermek pénzbeli támogatásra volt jogosult. Ugyanezen jogszabályhely 2012. október 01-napjától hatályos rendelkezései értelmében a jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 01-jén fennáll (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 01-jén fennáll (a tárgyév november hónapjára tekintettel) természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

### **A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma 2012. évben**

|                                         | - 6  | 7 - 14 | 15 - 18 | 19 - | Összesen    |
|-----------------------------------------|------|--------|---------|------|-------------|
| <b>Gyermekek száma</b>                  | 1652 | 659    | 495     | 191  | <b>2997</b> |
| <b>Ebből tartósan beteg, fogyatékos</b> | 4    | 4      | 1       |      | <b>9</b>    |

### **A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2012. évben**

|                                 | 1                               | 2   | 3   | 4 vagy 5 | 6 vagy annál több | Összesen    |
|---------------------------------|---------------------------------|-----|-----|----------|-------------------|-------------|
|                                 | <b>gyermekes családok száma</b> |     |     |          |                   |             |
| <b>Családok száma</b>           | 251                             | 284 | 266 | 202      | 64                | <b>1067</b> |
| <b>Ebből: egyedülálló szülő</b> | 87                              | 24  | 11  | 9        | 5                 | <b>136</b>  |

## **Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás**

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a 2012. évben 136 esetben került megállapításra. A 2011. év adatait (83 fő) vizsgálva megállapítható, hogy 2012. évben 53 fővel több volt a támogatásban részesített személyek száma.

A támogatásban részesülők számának ugrásszerű megemelkedése is azt mutatja, hogy sajnos egyre több olyan gyermek van, akinek családja időszakos létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

Támogatást kérők közül 15 kérelmet kellett elutasítani, melyek oka az volt, hogy a kérelem nem volt megalapozott, a család nem küzdött létfenntartási gondokkal, nem volt létfenntartást veszélyeztető élethelyzetben.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a Gyvt. szerint a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik. Településünkön a kérelem elbírálására a képviselő testület által átruházott hatáskörben eljárva Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális, Családvédelmi és Egészségügyi Bizottsága jogosult.

A Gyvt. 21. § (1) bekezdése értelmében a támogatás mértékét a helyi önkormányzat rendeletében állapítja meg. A támogatás mértékének megállapításakor a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. által szabályozott gyermekvédelmi gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekétkeztetés nyersanyag normájának és intézményi térítési díjának helyi szabályairól szóló Hajdúhadház Város Önkormányzata képviselő-testületének 15/2008. (V.29.) HÖ. sz. rendelete 5. §-a szerint jártunk el, mely szerint a megállapított rendkívüli támogatás összege alkalmanként nem lehetett kevesebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 15 százalékánál. A tárgyévben egy család részére folyósított rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege nem haladhatta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 százalékát. A rendeletet a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete 13/2013.(III.29.) önkormányzati rendelete 2013. március 29. napján hatályon kívül helyezte. Az új rendelet szintén tartalmaz a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra vonatkozó szabályokat.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra felhasznált összeg 2012-ben 706.000,- Ft volt.

| <b>Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás<br/>2012. évben</b> |                                             |                                         |
|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-----------------------------------------|
|                                                            | Támogatásban részesített<br>személyek száma | Felhasznált összeg (E Ft,<br>kerekítve) |
| Egyszer részesült támogatásban                             | 82                                          | 426                                     |
| Kétszer részesült támogatásban                             | 30                                          | 165                                     |
| Háromszor vagy többször<br>részesült támogatásban          | 24                                          | 115                                     |
| <b>Összesen</b>                                            | <b>136</b>                                  | <b>706</b>                              |

## Óvodáztatási támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Jegyzője 2012. évben 548 fő részére állapította meg – a Gyvt. 20/C. §-a szerinti – óvodáztatási támogatást.

Az 548 főből 113 fő első alkalommal, 435 fő további alkalmakkor részesült óvodáztatási támogatásban.

| <b>Óvodáztatási támogatásban részesített gyermekek száma<br/>támogatási alkalmak és életkor szerint<br/>a 2012. évben</b> |        |                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                           |        | <b>Támogatásban részesített gyermekek<br/>száma (pénzbeli)</b> |
| <b>Első alkalommal</b>                                                                                                    |        | <b>113</b>                                                     |
| Ebből:                                                                                                                    | 3 éves | 71                                                             |
|                                                                                                                           | 4 éves | 42                                                             |
| <b>További alkalmakkor</b>                                                                                                |        | <b>435</b>                                                     |
| Ebből:                                                                                                                    | 3 éves | 73                                                             |
|                                                                                                                           | 4 éves | 64                                                             |
|                                                                                                                           | 5 éves | 150                                                            |
|                                                                                                                           | 6 éves | 143                                                            |
|                                                                                                                           | 7 éves | 5                                                              |
| <b>2012. évben támogatásban részesített<br/>gyermekek száma összesen</b>                                                  |        | <b>548</b>                                                     |

A 2012. évben 575 fő nyújtott be támogatás iránti kérelmet, melyből 27 kérelmet el kellett utasítani.

Az elutasítás okai a következők voltak:

- a szülő a 3 illetve négy éves gyermekét nem íratta be az óvodába,
- a gyermek igazolatlan hiányzásai a 25 %-ot meghaladták,
- a Gyvt. 20/C. § (2) bekezdésében előírt feltétel nem teljesült, azaz a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő úgy nyilatkozott, hogy 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik.

A támogatásban részesítettek havi átlagos száma 45 fő volt. Az óvodáztatási támogatásra felhasznált összeg 2012. évben 6.610.000,- Ft volt.

A fentebb részletezett támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

## A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Hajdúhadházon az önkormányzat fenntartásában három óvoda működik, melyek az Aranykapu Óvoda, a Három Szirom Óvoda és a Szivárvány Óvoda.

### **Aranykapu Óvoda**

Az Aranykapu Óvodában 2012 januárjától augusztusig 125 férőhelyen 149 fő volt. Az óvoda kihasználtsága ebben az időszakban így 119% volt. A hatodik csoport létrehozásával, 2012

szeptemberétől a férőhelyek száma 150 férőhelyben lett meghatározva, amelyen ténylegesen 158 gyerek, plusz 7 SNI-s gyermek (aki összesen 16 főnek számít) - ami a létszámalakításnál összesen 164 főt jelentett- ami 115%.

#### **Csoportlétszám és kihasználtság 2012 januárjától augusztusig az Aranykapu Óvodában**

|                                                                     | <b>Süni</b> | <b>Katica</b> | <b>Maci</b> | <b>Manó</b> | <b>Napsugár</b> |
|---------------------------------------------------------------------|-------------|---------------|-------------|-------------|-----------------|
| <b>Csoportlétszám</b>                                               | 34          | 33            | 30          | 31          | 31              |
| <b>Kihasználtság<br/>(SNI-s gyermekek<br/>figyelembe vételével)</b> | 136%        | 132%          | 120%        | 124%        | 124%            |

#### **Csoportlétszám és kihasználtság 2012 szeptemberétől az Aranykapu Óvodában**

|                                                                     | <b>Csillag</b> | <b>Süni</b> | <b>Katica</b> | <b>Maci</b> | <b>Manó</b> | <b>Napsugár</b> |
|---------------------------------------------------------------------|----------------|-------------|---------------|-------------|-------------|-----------------|
| <b>Csoportlétszám</b>                                               | 26             | 25          | 26            | 26          | 27          | 28              |
| <b>Kihasználtság<br/>(SNI-s gyermekek<br/>figyelembe vételével)</b> | 104%           | 116%        | 116%          | 108%        | 120%        | 112%            |

Gyermekekétképzésben résztvevők száma az Aranykapu Óvodában havonta változott. A 2012-es évben átlagosan 9 gyermek fizetett 100%-os térítési díjat, 3 gyermek fizetett 50 %-os térítési díjat az étkezésért, és 141 gyermek volt jogosult ingyenes étkezésre.

#### **Három Szirom Óvoda**

A 2011/2012. nevelési évben 142 férőhelyen 170 fő volt, így a férőhelyek kihasználtsága 119,7 % volt. Összesen 170 gyermek vett részt a gyermekétképzésben, 6 fő részesült kedvezményben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 134 gyermek részesült. Az intézménybe járó HH-s gyermekek száma 41 fő, a HHH-s gyermekek száma 93 fő volt.

A 2012/2013. nevelési év október 01-i statisztikai adatai szerint 142 férőhelyen 166 gyermek volt, így a kihasználtság 116,9 %-os volt. Összesen 165 gyermek vett részt a gyermekétképzésben (1 gyermek speciális étrend miatt nem étkezik), 6 gyermek részesült kedvezményben. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 131 gyermek részesült. A Három Szirom Óvodába járó HH-s gyermekek száma 43 fő, a HHH-s gyermekek száma 88 fő volt.

#### **Szivárvány Óvoda**

Az óvodában 2012. szeptemberétől 175 férőhelyen 187 gyermek kezdte el a nevelési évet. Az óvodába felvehető maximális gyermeklétszám 210 fő. A Szivárvány Óvoda kihasználtsága 106,8 %-os volt. Az óvodában 187 gyermek vesz részt a gyermekétképzésben, ebből 3 fő teljes térítési díjat fizet, 4 fő 50 %-os kedvezményben részesül és 180 fő ingyenesen étkezik.

A fenti adatokból kitűnik, hogy az óvodák maximális kihasználtsággal működnek. Az

önkormányzatnak, mint fenntartónak rendkívül fontos feladata, hogy a zavartalan működésüket biztosítsa.

Hajdúhadházon a 2012. július 31. napjáig kettő önkormányzati fenntartású általános iskola működött. A Dr. Földi János Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a Bocskai István Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola általános jogutódlással történő összeolvasztásával - 2012. augusztus 01. napjával – létrejött a Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, mely 2013. január 01. napjával állami fenntartásba került.

### **Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**

Az oktatási intézmény 2012. októberi adatai szerint 1254 fő volt a tanulói létszám (ebből 88 fő SNI-s). A intézménybe járó HHH-s tanulók száma 932 fő, a HH-s gyermekek száma 1152 fő. A 2012. októberi adatok szerint az iskolában 1203 tanuló vett részt a gyermekétkeztetésben, melyből 48 tanuló fizet teljes térítési díjat, 17 tanuló fizet 50 %-os térítési díjat és 1138 tanuló étkezik ingyenesen.

Az óvodákban a térítési díj mentességre, illetőleg az iskolában az 50 %-os és a 100 %-os kedvezményekre a Gyvt. 151. § (5) és (6) bekezdésében foglalt esetekben volt és van lehetőség.

### **Szociális nyári gyermekétkeztetés 2012-ben**

Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociális nyári gyermekétkeztetés céljából 2012. évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet alapján pályázatot nyújtott be, melynek eredményeképpen a 2012. július 02-től - 2012. augusztus 31-ig terjedő időszakban 1100 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére napi egyszeri melegeztetést biztosított.

## **3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások**

### **I. Gyermekjóléti szolgáltatás**

#### **Gyermekjólét Szolgálat**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében minden önkormányzatnak gyermekjóléti szolgáltatást kell biztosítania a településen. Hajdúhadházon a gyermekjóléti szolgáltatást a Hajdúhadházi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodája látta el.<sup>1</sup>

#### **Személyi és tárgyi feltételek**

A Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodájának 2012. első feléve a megszokott körülmények között a Kazinczy utcai épületben telt. Nagy változás volt és új lendületet adott valamennyi szakember számára, amikor „birtokba vehették” a Béke u. 54/b.

---

<sup>1</sup> A Társulás 2013 májusában jogi személyiségű társulássá alakult, neve Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás-ra változott, a fenntartott intézmény neve Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat-ra változott.

szám alatti felújított és átalakított épületet, mely akadálymentesített. Jelenleg 2-2 szociális munkás használ egy irodahelyiséget, melyek jól felszereltek, valamint interjú szoba és közösségi terem is a családgondozók rendelkezésére áll. A kliensek komfortos körülmények között várakozhatnak és vehetik igénybe a gyermekjóléti szolgáltatást. Tapasztalataik szerint érezhető a környezet nevelő hatása, a kulturált, komfortos környezetben az ügyfelek is türelmesen, a tisztaságra, a berendezési tárgyakra vigyázva várakoznak.

A Területi Irodában a 2012 évben 8 fő szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező családgondozó biztosította a gyermekjóléti szolgáltatást, határozatlan időre kinevezett közalkalmazotti jogviszonyban. Az adminisztrációs feladatokat- iktatás, postázás 2 főközcélú foglalkoztatott biztosította az intézményben. A Szolgálat éves ügyiratforgalma meghaladta a 10.000 darabot. Az iktatáson kívül a titkárságon dolgozók sokrétű feladatot látnak el, a családgondozók leterheltsége miatt családgondozó asszisztensi munkakörben is funkcionálnak.

Intézményen belüli átszervezéssel csupán minimális mértékben, de sikerült csökkenteniük a családgondozók leterheltségét. 2012. szeptember 01-től 1 fő családgondozó áthelyezéssel a gyermekjóléti szakmai csoporthoz került át a családsegítő szakmai csoportból, így kis mértékben csökkent az egy családgondozóra jutó esetek száma.

További átszervezéssel a családsegítő szakmai csoport családgondozói létszáma nem fogja elérni a jogszabályban előírt létszámot, mivel egy fő családgondozói álláshelyen a jogász, további egy fő családgondozói álláshelyen a területi irodavezető került kinevezésre. Így ténylegesen 3 fő biztosítja jelenleg is a családsegítő szolgáltatást.

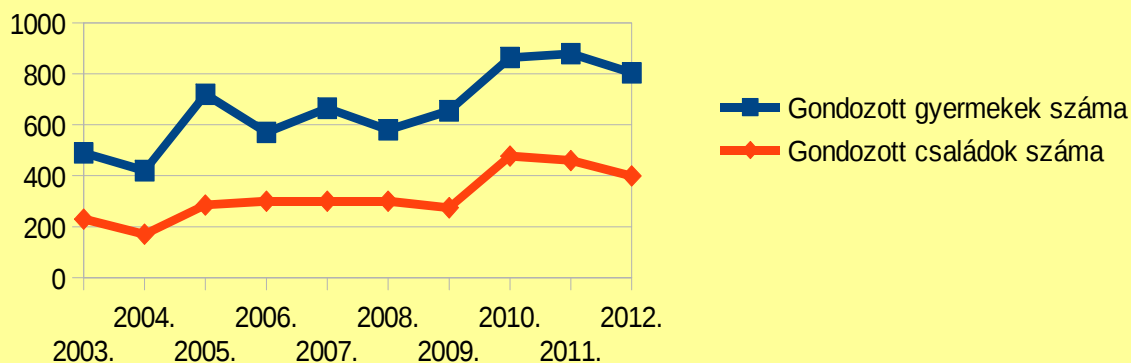
A családgondozók adminisztrációs terheit 2012. év április 01-től tovább növelte, hogy a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (a továbbiakban: NRSZH) Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) rendszerét használó szervezetnek minősül a Gyermekjóléti szakmai egység, így naponta kötelesek a Szolgálat kinevezett munkatársai adatszolgáltatási feladatokat ellátni.

## **Ellátotti létszám alakulása**

Az ellátotti létszám 2012-ben a következőképpen alakult:

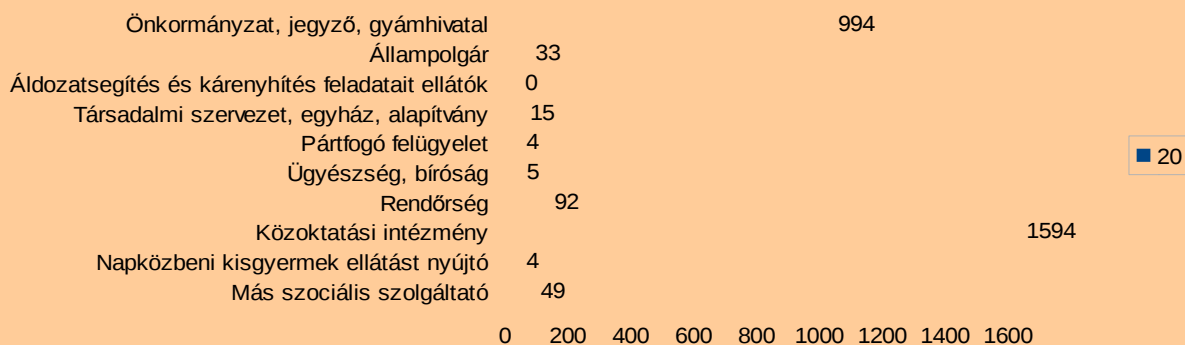
| <b>Családgondozó</b>     | <b>Gondozott gyermekek száma</b> | <b>Gondozott családok száma</b> |
|--------------------------|----------------------------------|---------------------------------|
| Ölveti Gáborné           | 125                              | 47                              |
| Komjáthiné Boros Márta   | 54                               | 43                              |
| Hunyadi Margit           | 95                               | 44                              |
| Sőrés Judit              | 79                               | 38                              |
| Sajgóné Vinnai Annamária | 46                               | 24                              |
| Gulyás Mária             | 88                               | 48                              |
| Kovácsné Király Katalin  | 65                               | 29                              |
| Tóthné Szabó Zsuzsa      | 83                               | 40                              |
| Összesen                 | <b>659</b>                       | <b>313</b>                      |

### A Gyermekjóléti Szolgálat gondozási tevékenysége 2003 és 2012 között



A következő ábra az észlelő- és jelzőrendszeri tagoktól, egyéb hatóságoktól beérkezett jelzések, problémajelzések, felkérések számát mutatja be.

### A jelzőrendszer által küldött jelzések száma



Az észlelő és jelzőrendszer működtetése a gyermekjóléti alapellátás legfontosabb feladata a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Az intézmény 2012-ben csupán 3 alkalommal tartott szakmaközi eszmegbeszélést (1. rendőrkapitányság és a szolgálat együttműködése, a kiskorú bűnelkövetők és családjaik helyzete a településen, áldozatsegítés, pártfogói felügyelet, gondozási helyet engedély nélkül elhagyó gyermekek ügye; 2. védőnői szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat együttműködésének lehetőségei, veszélyeztetett várandósok helyzete, oltáselmaradások, higiénés és táplálási problémák; 3. az éves gyermekvédelmi tanácskozás megszervezése). 183 gyermek vonatkozásában 170 alkalommal került sor eszmegbeszélésre, eszmekonferencia szervezésére.

### Az ellátottak köre

- a településen élő minden gyermek / 0-18 év / (önkéntes, jelzőrendszer által küldött)
- a fenti korosztályba tartozó gyermekek szülei, családjuk

- a szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anyák és családjuk.

A szociális munka- családgondozás- olyan professzió, mely egyéneknek, családoknak, csoportoknak és közösségeknek nyújt segítséget problémáik megoldásában. Hosszú távú célja, hogy a segített kliensek alkalmassá váljanak problémáik önálló, saját természetes támaszaik segítségével történő megoldására („alkalmassá tétel”).

#### Az intézményben folyó szociális munka formái:

- - **Egyszeri tanácsadás/Egyéni esetkezelés:** Döntően egyéni esetkezelés folyik az intézményben, a személyi feltételekből fakadó kapacitás hiánya miatt. Az esetmunka olyan segítő tevékenység, melynek során egyéneknek, pároknak, családoknak nyújtanak segítséget.
- **Szociális csoportmunka:** célirányos és szaktudást igénylő tevékenység, amelyben a szociális munkások kis csoportokkal közvetlenül foglalkoznak. A kis létszámú csoport az a közeg, amelyben az egyéni és társadalmi működés ösztönözhető és összekapcsolható. A kiscsoport tagjai számíthatnak egymásra saját ügyükben, vagy a köz, érdekében. Középpontjában a csoport maga áll. A szociális munkás szerepe közvetítői és előmozdító szerep. A leterheltség miatt évek óta nem működött a szolgálat csoportokat, annak ellenére, hogy igény és szükséglet is mutatkozik önismereti-, személyiségfejlesztő-, szocializációs-, feladat-, terápiás- és önsegítő csoportokra. A szakmai egységben jellemzően szülőcsoportok - illetve kamasz - önismereti csoportok szervezéséhez vannak kidolgozva szakmai anyagok.
- **Közösségi szociális munka:** a szociális munkás valamilyen cél elérése érdekében szervezi a közösséget, célja nevelés, tájékoztatás, közösségformálás, közösségi érdekek és szükségletek elérése, kivívása.

A gyermekjóléti szolgálat munkatársai a gyermekek mindenképp felett álló érdekét, a hatályos jogszabályok, szakmai standardek, az etikai kódexet szem előtt tartva a fokozatosság elvét alkalmazva és a településen élők szociális, környezeti és személyiségi jellemzőit, valamint a szociokulturális sajátosságait figyelembe véve vesznek gondozásba, kezdeményeznek hatósági intézkedést a jelzett kiskorú érdekében. Az esetek nagy része nem a család, gyermek önkéntes jelentkezésével indul, hanem a jelzőrendszer valamely tagja hívja fel a figyelmet arra, hogy a családban élő gyermek nem megfelelően nevelkedik, valami gond van vele. A gyermekjóléti szolgálat munkatársainak legfontosabb feladata, hogy megértessük klienseikkel, hogy az együttműködés az ő érdeküket szolgálja.

A gondozási folyamat megvalósulhat:

- **alapellátás keretén belül:** hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Igénybe vétele az esetek többségében önkéntes, írásos kötelezettségeket, határidőket és feladatokat tartalmazó megállapodás megkötésével jön létre. A megállapodás megvalósulását 6 havonta felül kell vizsgálni. **(2012-ben 495 gyermeket érintett) Az alapellátás a család belátásán alapuló segítség elfogadását jelentő bizalmi kapcsolat.** Kiemelt szerepe van az önkéntességnek, a probléma a család együttműködésével is rendezhető.

Amennyiben sor kerül kötelezésre - **védelembe vétel** - törekedni kell arra, hogy a gyermek és családja felismerje a változás fontosságát, elfogadják a szakemberek segítségét, és lehetőségeikhez mérten mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy a gyermek helyes irányba fejlődjön, csökkenjenek a család életében előforduló zavarok, ártalmak, rendellenességek, veszélyeztető körülmények, események. Védelembe vétel

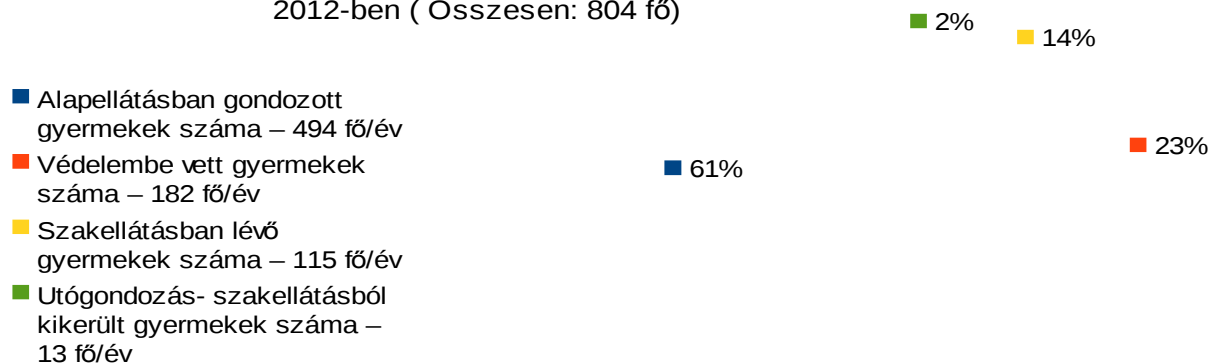
kezdemenyezésére/elrendelésre akkor kerülhet sor ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható. Hajdúhadház Város Önkormányzata Jegyzője a gyermeket védelembe vette a fenti feltételek esetében. A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében Hajdúhadház Város Önkormányzata Jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendelte ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tett, így különösen kötelezte a szülőt, nevelési tevékenysége hatékonyabbá tétele érdekében, valamint a kiskorú számára magatartási szabályokat írt elő. A védelembe vétel felülvizsgálata történhet évente, vagy rendkívüli esetben bármikor, ezt követően az esetek többségében a családgondozók tapasztalata alapján szükség van 6 hónapos alapellátás keretén belüli után követésre. **(2012-ben 182 fő gyermeket érintett)**

**A szakellátásban nevelkedő,** majd utógondozott gyermekek esetében a családgondozó annak biztosítására törekszik, hogy a különféle múltbéli nehézségek, veszélyeztető körülmények megszűnése után elősegítse a gyermekek családjukba való visszatérését, ezt követően pedig a család, a helyi közösség életébe való újbóli bekapcsolódását. **Nevelésbe vétel elrendelésére kerül sor,** ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket ideiglenesen elhelyezte, vagy a gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. **(115 fő gyermeket érintett)**

**Utógondozással:** Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése után, - kivéve, ha a gyermeket örökbe fogadták - a gyámhivatal legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását feltéve, hogy az utógondozást a fiatal felnőtt maga is kéri. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését. A gyermek utógondozását a gyermek lakóhelye szerinti gyermekjóléti szolgálat munkatársa biztosítja. **(13 fő gyermeket érintett)**

### A gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek száma

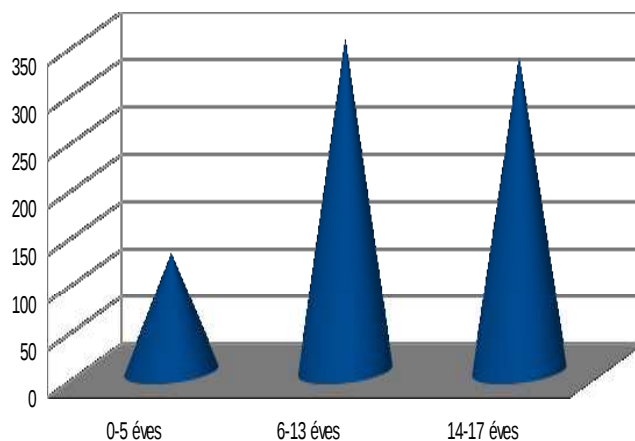
2012-ben ( Összesen: 804 fő)



A Szolgálat munkatársai 10 éve folyamatosan megszervezik a nyári szüenidő alatt a helyi igényekhez igazodó napközbeni felügyeletet biztosító 10 napos Nyári Játsszóházat (korábban: Kéthetes Nyári Napközi) 6- 12 éves korú gyermekek részére, akiknek a szülei dolgoznak. A program sikeres, 2012-ben 62 gyermeket érintett, valamint lehetőséget teremtett az érettségi vizsga előfeltételeként előírt 50 óra közösségi szolgálat teljesítéséhez. Játékmesterként önkéntesek segítették a családgondozók munkáját, akik tevékenységükről igazolást kaptak. Az intézmény önkéntes fogadó szervezet. Megrendezésre került ismét 2012. decemberében a **Karácsonyi Játsszóház** is, ahol a mélyszegénységben élő, helyi kisgyermeket nevelő családokat látták vendégül, és segítették hozzá a Karácsony ünnepének megéléséhez. 15 család és megközelítőleg 50 fő vett részt a rendezvényen.

### A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása során szerzett tapasztalatok, a veszélyeztetettség okai

Ez az ábra jól szemlélteti, hogy a hajdúhadházi gyermekek, családok életében az iskolába lépéssel, később a kamaszkor kezdetével alakulnak ki olyan nehézségek, lépnek fel olyan akadályok, melyek megoldása már meghaladja a család erejét, képességeit.



## **A gyermekjóléti szolgálat 2012. évi szakmai tevékenységének bemutatása**

2012-ben a Szolgálat 678 gyermek részére nyújtott információt 1779 alkalommal, 676 gyermek vonatkozásában 2384 esetben került sor segítő beszélgetésre, 789 gyermek vonatkozásában adtak tanácsot 2500 alkalommal. Hivatalos ügyek intézésében 2727 esetben működtek közre, más szolgáltatás igénybevételére továbbírányítottak 109 kiskorút. 804 gyermek vonatkozásában került sor családlátogatásra, összesen 1667 alkalommal.

A Szolgálat munkatársai 2 esetben működtek közre szociálisan válsághelyzetben lévő várandós anya segítségével, 10 alkalommal 5 gyermeket érintve került sor konfliktuskezelésre, 1 gyermek vonatkozásában működtek közre örökbefogadási eljárás során.

A családgondozók 179 alkalommal 153 gyermek vonatkozásában vettek részt védelemben vételi vagy védelemben vétel felülvizsgálati tárgyaláson, illetve 29 alkalommal 29 gyermek esetében került sor elhelyezési értekezletre, vagy átmeneti nevelésbe vétel felülvizsgálata ügyében szervezett tárgyalásra, melyen szintén részt vettek a családgondozók.

**Adományozásra minimális mértékben került sor a 2012 évben. Egy család lakossági felajánlásból bútor adományt, míg 46 gyermek ruhanemű adományt kapott. A Karácsonyi Játszóházat támogatta a helyi önkormányzat a közmunkaprogram keretében megtermelt burgonyaadománnyal is.**

**Az éves gyermekvédelmi tanácskozásra 2013. 03. 18-án került sor, ahol az észlelő- és jelzőrendszeri tagok a gyermekek helyzetének javítása érdekében az alábbi javaslatokat tették:**

- Tartós hosszú távú munkahelyek és az anyagi biztonság megteremtése
- Prevenációs programok szervezése és megvalósítása a jelzőrendszeri tagokkal közösen
- A szülők komplex háztartásvezetési-, életvezetési-, gyermeknevelési ismereteinek bővítése, a szülői kompetenciák, felelősségtudat erősítése, felvilágosító, megelőző előadások szervezése pl.: tréningek
- Önkormányzati rendelettel, különböző területek tapasztalatainak figyelembevételével szabályozni a település oktatási intézményeiben eldurvuló helyzetet
- A személyi feltételek biztosítása az oktatási intézményekben, rendőrségen, gyermekjóléti szolgálatnál (pl. családgondozók, családgondozó asszisztens, eljáró, iskolapszichológus, főállású szociálpedagógus, áldozatvédelmi előadó)
- Szoros összefogás a jelzőrendszeri tagok, intézmények között
- Szabadidős tevékenységek szervezése a településen
- Roma szakemberek bevonása
- A szülők hatékonyabb felelősségre vonása, kötelezése gyermekeik védelme érdeke (pl.: ellátások szüneteltetése, megvonása)

## **A Gyermekjóléti Szolgálat tapasztalatai**

**2012-ben megjelent településünkön a tartós mélyszegénység,** megnövekedett a tartósan szegény családok száma, ezzel párhuzamosan nő a veszélyeztetett gyermekek száma, csökken a szülők motiválhatósága, érdektelenné, apatikussá válnak. A településen élő, Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás - és szociális körülmények között él. Tapasztalataik szerint az esetek jelentős részében egyik, illetve gyakran mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéztek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés és egészségi állapotok is romlást mutatnak, így a gyermekek fejlődési feltételei is rosszabbak, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezetnek.

A gyermeknevelés terén főleg az jelenti a problémát, hogy a szülők következetlen, ráhagyó nevelési módszereket alkalmaznak, nem fordítanak kellő odafigyelést gyermekeik tanulmányi munkájára, szabadidejének eltöltésére, illetve az életkorukból adódó problémáikra. Növekvő tendenciát mutat a magatartás és teljesítményzavaros gyermekek száma, mely kiugróan magas értéket jelez az iskolába lépéskor. Az óvodáskorú gyermekek vonatkozásában a 2012 évben összesen 4 darab problémajelzés érkezett a Szolgálatához. Ez felveti annak lehetőségét, hogy az óvodáskorú gyermekeket nevelő családokban még „jól funkcionálnak” a családtagok, vagy az óvodai nevelés nem érzékeli az átlagtól eltérő teljesítményt, illetve viselkedést. Kiugróan magas az igazolatlanul mulasztó kiskorúak száma, az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, később szüneteltetése sem hozta a várt eredményt, újabb és újabb eljárások indulnak a tankötelezettség nem teljesítése miatt.

**Legnehezebb feladat elfogadtatni, hogy elsősorban a szülők, a család feladata, felelőssége és kötelessége a gyermekek egészséges fejlődését elősegítő körülmények biztosítása, ehhez kell segítséget nyújtania az államnak és az általa működtetett intézményeknek, szolgáltatóknak.**

**A helyi döntések nagy hatással vannak a családok életkörülményeinek alakulására, az elemi szociális, gyermekvédelmi háló működőképességére.** A gyermekjóléti szolgálat az általa biztosított szolgáltatásokat gondozással (családgondozás- a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésére irányuló személyes segítő kapcsolat), szolgáltatással (ellátások közvetítésével) és szervezéssel (észlelő - és jelzőrendszer működtetése, koordináció) végzi. **A cél az, hogy a helyi gyermekjóléti szolgálat feladatát úgy tudja ellátni, hogy mind a helyi közösség, a kliens, a városvezetés, a jelzést tevő, a szakma képviselői elégedettek legyenek.** Ehhez támogatást kell kapniuk a különböző intézményektől, a fenntartótól, szakemberektől. Fontos, hogy ne egymástól elkülönülten, hanem együttműködve, egymást kiegészítve, a feladatokat és a felelősséget megosztva végezzük feladatunkat.

## **II. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása**

### **- Gyermekek napközbeni ellátása**

#### **Bölcsőde**

A Gyvt. 41-42. §-ában illetőleg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 35-36. §-ban rögzített bölcsőde igénybevitelével kapcsolatos feladatokat 2012-ben Hajdúhadházon a - Hajdúhadházi Mikrotérségi Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő - Mikrotérségi Bölcsőde látta el. A Bölcsőde hajdúhadházi székhellyel és egy hajdúhadházi, valamint egy téglási telephellyel működik. Ellátási területe Hajdúhadházra, Téglásra és Bocskaiertre terjed ki.

A Hajdúhadházi bölcsőde 48+14 férőhelyes, mely létszámhoz 17 fő főállású és 1 fő szerződéses dolgozó tartozik. A csecsemő-, kisgyermeknevelők, 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár a bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket (családlátogatás, játék vásárlás). Ebben az egy órában kell az adminisztrációjukat (üzenőfüzet, törzslap, fejlődési napló) elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, csoport élteének megszervezésével kapcsolatos teendőkre. A gondozónők heti váltásban végzik munkájukat.

A technikai dolgozó a takarításon kívül gyermekfelügyeletben is nagy szerepe tölt be, segíti a

gondozónők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen.  
A Bölcsődével egy gyermekorvos áll munkavizszonyban, aki feladatait heti 4 órában látja el.

A Hajdúhadházi bölcsőde napközbeni ellátást nyújtó intézményként a következő szakmai alapelvek szerint működik: gondozás-nevelés egysége, egyéni bánásmód és személyi állandóság biztosítása saját gondozói rendszerrel. Fontos az aktivitás, az önállóság segítésének támogatása, pozitív megnyilvánulásokra való támaszkodás, a rendszeresség és fokozatosság elvének biztosítása.

A gyermek a család és a legjobb helye a családban van. A bölcsőde olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett gondozónőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti és a kreativitását növeli.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a gondozónő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen. Megteremtve a biztonságérzetet, időben való tájékozódást, események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gonozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek, s azokat segítség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a gondozónő.

A Mikrotérségi Bölcsőde olyan családbarát bölcsődeként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

A bölcsőde és a család közötti kapcsolat jellegének megváltozásával, a családok igényeihez igazodó új gyermekellátási formák bevezetésével, mellyel támul a bölcsődével kapcsolatba kerülő családok köre, a kisgyermeket otthonnevelő szülők tanácsot és segítséget kaphatnak a gondozónőktől.

A bölcsőde által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játékkölcsönzés.

Ezeket a szolgáltatásokat azok a szülők vehetik igénybe, akik nem rendszeresen viszik gyermeküket a bölcsődébe. Például egy autóvezetési tanfolyamra járó, alkalmi munkát vállaló, vizsgaidőszakban tanuló szülő kérheti az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást (2012-ben 4 ilyen igény volt.)

Folyamatos képzésekkel, továbbképzésekkel emelik szakmai munkájuk színvonalát.

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú élelmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

A Bölcsődében az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítva voltak.

Arra törekcsenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. Ezt szolgálja a játszó sarkok kialakítása, az egyéni játszási lehetőségek biztosítása (mese-építő-pihenő). A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és az elmélyült egyéni játék érdekében. A korcsoportonkénti játékkészlet megfelelő. Játékeszközeiket folyamatosan tudták bővíteni, sok kézségfejlesztő játék beszerzése szülői segítséggel valósult meg.

A vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe.

Nagy örömkre az Észak-Alföldi Operatív Program pályázata jóvoltából 2012-ben birtokba vehették Béke utcán lévő, korszerű, előírásoknak és igényeknek megfelelő, kiszolgáló helyiségekkel ellátott, szép, új Bölcsődét.

A gyermekek nevelésében egyre nagyobb támaszt nyújt és egyre nagyobb erőt képvisel a nyugalom és biztonság, melyet a szépen felújított bölcsőde sugall a gyerekek és a szülők számára.

Az elmúlt években a szűkös pénzügyi lehetőségekhez képest is jó kihasználtsággal működött a Bölcsőde. Nem minden gyereket tudtak azonnal felvenni, ezek a gyerekek várólistára kerültek. A férőhelyek kihasználtsága 100 %-os.

Az intézményben egyre több a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermek.

2012. május 31-én:

- Gy.v.t-ban részesült a bölcsődében 31 fő (ingyen étkező)
- 3 vagy több gyermekes családban él 3 fő (50 %-os térítési díjat fizetnek)
- kedvezményben nem részesülők 23 fő ( 100 %-os térítési díjat fizetnek)

2012. december 31-én:

- Gy.v.t-ban részesült a bölcsődében 44 fő (ingyen étkező)
- 3 vagy több gyermekes családban él 1 fő (50 %-os térítési díjat fizetnek)
- kedvezményben nem részesülők 14 fő ( 100 %-os térítési díjat fizetnek)

## **- Gyermekek átmeneti gondozása**

### **Helyettes szülői ellátás**

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött a településen. A jelöltek elvégezték a megfelelő tanfolyamot. 2000-ben, a képviselő-testület határozatában létrehozta az alapító okiratot illetve elfogadta a helyettes szülőkkel kötendő megállapodás-tervezetet. A Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal Megyei Gyámhivatala GYH. 3854/2/2003. számú 2003. május 16-án kelt és 20003. június 05-én jogerőre emelkedett határozatával a helyettes szülői szolgáltató tevékenységet engedélyezte. A szolgáltató tevékenységet egy fő látja el a településen, az elhelyezhető gyermekek száma 2.

A 2012. évben senki nem vette igénybe a helyettes szülői ellátásformát. Az eddigi tapasztalatok szerint – probléma esetén – a szülők a gyermekek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben helyben áll rendelkezésre és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermekek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel megelőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás és a gyermekeknek iskolát sem kellene váltani, nem szakadnának el teljesen környezetüktől.

## **4. A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai**

### **Mikrotérsgéi Bölcsőde**

A Bölcsődében 2012. november 22-én a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala helyszíni ellenőrzést tartott a kijelölt módszertani feladatokat ellátó intézmény bevonásával (Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzat Egészségügyi és Bölcsődei Igazgatósága Észal-alföldi Regionális Módszertani Bölcsőde). Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyv még a mai napig nem érkezett meg.

### **Aranykapu Óvoda és Három Szirom Óvoda**

Az intézményekben a 2012. évben nem volt szakmai ellenőrzés.

### **Szivárvány Óvoda**

Az óvoda 2012. október 11-én a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási szervétől kapott ellenőrzést. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvben megállapították, az óvoda helyiségei rendezettek és tiszták. Más felügyeleti szerv nem tartott ellenőrzést.

### **Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**

Az intézményben a 2012. évben nem volt szakmai ellenőrzés.

## **5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása**

Az elkövetkezendő évek fontos feladata lesz egy gyermekvédelmi koncepció megalkotása, mely tartalmazna helyzetfelmérést a lakosságra és a meglévő ellátásokra, szolgáltatásokra vonatkoztatva, valamint részletesen meghatározná azokat a hiányosságokat, amelyek terén fejlesztésre van szükség.

Látható volt, hogy korábban a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások esetében a gyermekjóléti szolgálatnál súlyos gondot okozott az épület kis mérete, kevés helyisége és folyamatosan romló állaga. Kedvező irányú változás, hogy a 2012. évben a Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat elfoglalhatta új feladatellátási helyét, mely a jogszabályi előírásoknak megfelelő épület, irodái jól felszereltek. A tapasztalatok is azt mutatják, hogy érezhető a környezet nevelő hatása.

A Mikrotérségi Bölcsőde feladatellátására is kedvező hatással volt az új épületben való működés. A gyermekek nevelésében egyre nagyobb támaszt nyújt és egyre nagyobb erőt képvisel a nyugalom és a biztonság, melyet az új Bölcsőde sugall a gyermekek és a szülők számára.

Az óvodák vonatkozásában szükséges a férőhelyek számának növelése, új óvoda építése és a lehetőségek függvényében a 2 fős óvónői norma kialakítása.

Szükséges a gyermekek indokolatlan hiányzásainak visszaszorítása, ennek érdekében még szorosabb együttműködés az intézmények között.

A Város vezetése már korábban is felismerte egy új óvoda építésének szükségességét, ezért az Új Széchenyi Terv Észak-Alföldi Operatív Program támogatási rendszeréhez "Három Szirom Óvoda építése Hajdúhadházon" címmel benyújtotta ÉAOP-4.1.1/A-11-2012-0014 jelű pályázatát. A pályázatot a Regionális Operatív Program Irányító Hatóság vezetője 199.630.688,-Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte. A kiviteli terv elkészült, jelenleg a kivitelezési munkát végző cég kiválasztása van folyamatban. Az új óvoda a Bajcsy-Zsilinszky utca elején, a Poroszlay Kúria helyén épül. Az épület érdekes építészeti megoldással egy kör alakú folyosóval fogja körül ölelni a telek közepén található védett tiszafát. Az óvoda épületében öt csoportszoba és egy tornaterem is helyet kap majd.

## **6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08-án az 51/2004. (IV.08.) HÖ. sz. határozatával fogadta el. A koncepció I. Pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre, elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a

jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát valamint az együttműködés elvét.

A II. Pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. Pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat. A prioritások élén a gyermek- és ifjúságvédelem, különösen a fiatalok bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése illetőleg a bűnisméltés megelőzése lett meghatározva. A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek rész vállalnak az adott területene és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. A képviselő-testület az önrőből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

A biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

## **7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés**

Hajdúhadház Város Önkormányzata több civil szervezettel is együttműködik:

- Hajdúhadház Polgárőr és Tűzoltó Egyesület
- Radnóczi Ferencz Kertbarátkör: szüreti felvonulás, zöldség gyümölcs és dísznövény kiállítás
- Hagyományörző Lovasklub: fogathajtó versenyek
- FIKSZ Pont Egyesület:jogi tanácsadás, továbbképzés
- Helyi óvodák alapítványai: rendezvények szervezése, lebonyolítása
- HAJDÚVITÉZ Kulturális és Sportegyesület
- Hajdúhadházi Kosárlabda Klub

## **8. Összegzés**

Értékelve a 2012. évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés. Napi kapcsolatban állanak egymással és az önkormányzattal. Folyamatos az információcsere.

A Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat elfoglalta új feladat ellátási helyét, mely a jogszabályi előírásoknak megfelel, akadálymentesített. A tapasztalatok is azt mutatják, hogy érezhető a környezet nevelő hatása.

Az óvodák vonatkozásában megállapítható, hogy a rendelkezésre álló óvodai kapacitás nem elegendő a feladatellátás teljes körű biztosításához, ezért szükséges a férőhelyek számának növelése, új óvoda építése. Az óvoda építése a "Három Szirom Óvoda építése Hajdúhadházon" című, ÉAOP-4.1.1/A-11-2012-0014 jelű pályázat keretein belül fog megvalósulni.

Szükséges lenne a 2 fős óvónői norma kialakítása is. Szükséges a gyermekek indokolatlan hiányzásainak visszaszorítása. A védőnői szolgálat szorosabb együttműködése az óvodákkal.

Továbbra is kidolgozásra vár a következő években településünkön egy olyan gyermekvédelmi koncepció, amely különösen hangsúlyt helyez a krízishelyzetben lévő családok gyermekeinek ellátására. Megjelöli a területen jelentkező hiányosságokat és kitűzi a fejlesztés irányát, valamint a megvalósítás módját, menetelét. Ez annál is inkább fontos lenne, mert 2004. évben elkészült és 2009. évben aktualizálva lett a település szociális szolgáltatástervezési koncepciója, amely megállapította, hogy a településen a fiatalok nagy aránya miatt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokra legnagyobb az igény a lakosság körében.

Hajdúhadház, 2013. május 22.

Csáfordi Dénes  
Polgármester

Készítette: Dr. Tóth Judit  
jogi referens